

Lausunnon keskeinen sisältö

Hallituksen lukiolakia ja ylioppilaskirjoitusten järjestämistä koskevan lain muuttamista koskevan esityksen tavoitteina ovat mm. lukiokoulutuksen rakenteen muuttaminen, lukiolaisen hyvinvoinnin edistäminen ja lukioiden korkeakouluysteistyön lisääminen. Esityksen keskeiset tavoitteet ovat oikean suuntaisia.

Erityisesti alueellisen tasa-arvon toteutumisen ja uudistuksen tavoitteiden toteuttamisen näkökulmasta Mikkelin kasvatus- ja opetuslautakunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

1. Tärkeää olisi, että lukiolaki uudistuksessa valinnaisuutta olisi lisätty nykyistä enemmän. Tulevaisuudessa tarvitsemme nykyistä yksilöllisempien ja joustavimpien opintopolkujen mahdollistumista pakollisuutta vähentämällä ja valinnaisuutta lisäämällä.
2. Opintojen mitoituksen yhtenäistäminen ja lukiokurssien muuttaminen opintopisteiksi on tarkoituksenmukainen muutos. Tämä mahdollistaisi esim. toisella asteella lukion ja ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten välisen, nykyistä laajemman hyväksilukukäytännön, jos molempien koulutusmuotojen yleissivistävien opintojen tavoitteet, sisällöt ja arviointi olisivat myös yhteismitalliset.
3. Oppiainerajojen ylitysmahdollisuudet nykyisessä opetusvelvollisuus- ja palkkausjärjestelmässä on hyvin haastavaa. Lukiokoulutuksen palkkausjärjestelmään tarvittaisiinkin pikaista uudistamista ja esimerkiksi vuosityöaikaan siirtymistä.
4. Esityksessä opiskelijalle annetaan hänen yksilöllisten tarpeidensa mukaista opetushenkilöstön yhteistyönä toteutettavaa erityisopetusta ja oppimisen tukea. Näiden asioiden nosto esiin esityksessä on erittäin hyvä asia. Tämän uudistuksen toteuttamiseksi tulee huolehtia siitä, että opettajien ja ryhmänohjaajien osaamistasoa korotetaan ohjaamisen ja erityisesti vaativien ohjaamisten suhteen sekä pidetään huolta, että lukioiden ryhmäkoot eivät kasva liian suuriksi ja että näitä osaamistasoa korottavia koulutuksia resursoidaan riittävästi. Lukiokoulutuksessa sanan erityisopetus voisi korvata sanalla oppimisen tuki.
5. Lakiesityksellä lisätään lukion yksilöllistä oppilaanohjausta, ja tämä on tavoitteena oikea. Samalla se lisää kustannuksia, ja on tärkeää, että tämä huomioidaan lukion valtionosuuden yksikköhintoja päätettäessä.
6. Osaamisen tunnistamista ja tunnustamista esityksessä vahvistettaisiin siten, että toisessa lukiossa suoritettut opinnot luetaan hyväksi suoraan lain nojalla. Tämä on erittäin hyvä uudistus.
7. Korkeakouluysteistyön, työelämäyhteistyön ja velvoite on peruslähtökohdaltaan hyvä asia, jolla yhteistyö mahdollistetaan kaikille lukiolaisille. On huolehdittava siitä, että tästä yhteistyövelvoitteesta ei tule lukiokenttään uusi eriarvoistava tekijä, siksi yhteistyön muodot tulee laatia niin, ettei lukion sijainti ole esteenä sen toteuttamiselle. Toisaalta tämä yhteistyövelvoite voisi myös olla uusi mahdollisuus vahvempaan yhteistyöhön esimerkiksi Itä-Suomen lukioiden ja korkeakoulujen kesken, jotta ne rakentaisivat yhteisen Itä-Suomen mallin tämän yhteistyön toteuttamiseen.
8. Uudessa laissa edellytetään, että oppimäärän mukainen opetus järjestetään siten, että opiskelijalla on mahdollisuus kehittää kansainvälistä osaamistaan sekä työelämä- ja yrittäjyysosaamistaan. Tällaisen osaamisen vahvistamista pidetään lautakunnassa erittäin tärkeänä. Tämän uudistuksen toteuttamisessa tulee huolehtia siitä, että kaikkien opettajien osaamistasoa vahvistetaan kansainvälisyyden, työelämä ja yrittäjyysosaamisen suhteen ja että tällaisia koulutuksia resursoidaan riittävästi.
9. Uudistuksessa lisätään kokelaiden mahdollisuuksia uusia ylioppilastutkinnon kokeita ja koulutuksen järjestäjälle säädettäisiin velvollisuus järjestää kokeet myös uusijoille ja tutkinnon täydentäjille. Uudessa laissa on koulutuksen järjestäjälle varattava uusintojen järjestämisen suhteen mahdollisuus osoittaa uusijalle uusintojen järjestämisen paikka.
10. Ylioppilaskirjoitusten uusimisien lisääntyvät kustannukset on korvattava lukioille.